

Yargıtay 2. HD E.2025/7717 K.2026/6780 (17.06.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2025/7717 E. , 2026/6780 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Konya Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/764 E., 2025/1551 K.

DAVA TÜRÜ : Tanıma ve Tenfiz

İLK DERECE MAHKEMESİ : Karaman 2. Aile Mahkemesi

SAYISI : 2022/280 E., 2023/441 K.

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesince verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hüküm davacılar vekili tarafından tamamı yönünden temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

Davacılar dava dilekçesi ile babası müteveffa ... ile davalı ...'in Rotterdam Mahkemesinin 31.03.2016 tarih, C/10/470257/FA RK 15-1275 dosyası ile boşandıklarını, yabancı mahkeme kararının 28.09.2016 tarihinde kesinleştiğini, babanın 01.05.2021 tarihinde vefat ettiğini, yabancı mahkeme ilamının tanınması ve tenfizine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

İlk Derece Mahkemesince; müteveffa ... ile davalı eş ...' in boşanmalarına ilişkin yabancı mahkeme kararı 28.09.2016 tarihinde kesinleşmiş olmasına rağmen eşlerden herhangi birinin bu kararın Türkiye'de geçerli hale gelmesi için herhangi bir girişimde bulunmadığı, başka bir deyişle müteveffa eş olan ...' in yabancı mahkeme ilamının kesinleştiği tarih olan 28.09.2016 tarihinden vefat ettiği tarih olan 01.05.2021 tarihine kadar geçen 4 yılı aşkın sürede Türkiye' de tanıma tenfiz davası açma imkanı olmasına rağmen dava açmadığı, bu sebeple de Türk Hukukuna göre tarafların evliliği ...' in 01.05.2021 tarihinde vefat etmesi sebebiyle "ölüm" ile sona erdiği, zira taraflar her ne kadar yurtdışında boşanmış iseler de erkek eşin vefat ettiği tarih itibarıyla yabancı ilamın Türkiye' de tanınması-tenfizi yapılmadığından söz konusu yabancı mahkeme ilamının Türk hukukuna göre bir geçerliliği bulunmadığı, erkek eşin yaşadığı dönemde kendisi tarafından açılmış bir tanıma-tenfiz davası bulunmadığından ve bu sebeple evlilik birliği ölüm ile sona erdiğinden bu aşamadan sonra müteveffa kocanın mirasçılarının tanıma-tenfiz davası açması mümkün olmadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafça istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi, 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun(MÖHUK)'un İkinci Kısımının İkinci Bölümünde düzenlenmiştir. Tanıma; "Bir mahkeme kararının kesin hüküm kuvvetinin yabancı ülkede kabulü"; tenfiz ise; "Bir mahkeme kararının, sahip olduğu kesin hüküm kuvvetinin sonucu olarak, maddi icra muamelelerini gerekli kılan kamu gücünü harekete geçiren vasfı"dır.

Kararın tenfiz edilmesinde hukuki yararı bulunan "herkes" tenfiz isteğinde bulunabilir (5718 s.MÖHUK.md.52/1). Murisinin boşanmasına ilişkin kararın mirasçılık haklarını etkilemesi ve bunu ancak mahkeme kararı ile elde edebilmesi söz konusu olan davacının, eldeki davayı açmakta hukuki yararının olduğunun ve "hukuki yararı bulunan herkes" kavramı içinde yer

aldığının kabulü gerekir.

Yabancı boşanma ilamının tanınmasına karar verildiği takdirde evlilik ölümle değil, boşanmayla sona ereceği ve bu durum da davacının miras payını etkileyeceğinden; davacının yabancı ilamın tenfizini /tanınmasını istemekte hukuki yararı mevcuttur. O halde, delillerin bu çerçevede değerlendirilerek, tenfiz/tanıma isteğinin esası hakkında olumlu ya da olumsuz bir hüküm verilmesi gerekirken; yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1.Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının davacılar yararına BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde temyiz edenlere iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

17.06.2026 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.

K A R Ş I O Y

Çoğunluğun, müteveffa ...'in mirasçılarının doğrudan doğruya yabancı mahkeme boşanma ilamının tanınması ve tenfizini istemekte hukuki yararlarının bulunduğu ve dava açma haklarının var olduğu yönündeki bozma kararına katılmam mümkün değildir. İlk Derece Mahkemesinin ret kararında isabetle vurgulandığı üzere, uyumsuzluğun çözümü "kişiyeye sıkı sıkıya bağlı haklar" ve "hak arama özgürlüğünün şahsiliği" ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmelidir. Yabancı mahkemeden alınan boşanma kararının Türk hukuku yönünden de sonuç doğurmasını isteme hakkı, evliliğin taraflarına ait, şahsın ailevi statüsünü ilgilendiren, kişiyeye sıkı sıkıya bağlı bir haktır. Kişiyeye sıkı sıkıya bağlı hakların kural olarak mirasçılara geçmesi ya da onlar tarafından bir dava konusu yapılması mümkün değildir. Somut olayda, müteveffa ... ile davalı ...'in Rotterdam Mahkemesi'nin 31.03.2016 tarihli kararı ile boşandıkları ve bu kararın yabancı mahkemede 28.09.2016 tarihinde kesinleştiği sabittir. Ancak muris ..., kararın kesinleştiği tarihten vefat ettiği 01.05.2021 tarihine kadar geçen 4 yılı aşkın süre zarfında Türkiye'de bir tanıma-tenfiz davası açmamış, bu yönde hiçbir girişimde bulunmamıştır. Eşlerin sağlığında Türkiye'de geçerli hale getirmek için hiçbir irade beyanında bulunmadıkları bir yabancı ilamı, ölümden sonra mirasçılarının kendi maddi menfaatleri için canlandırmaya çalışması, hakkın şahsiliği ilkesine açıkça aykırıdır. Murisin sağlığındaki bu uzun süreli eylemsizliği ve tanıma iradesi göstermemiş olması, mirasçıları bağlar.Türk Hukukuna göre taraflar arasındaki evlilik birliği 01.05.2021 tarihinde ölümle zaten sona ermiştir. Ölüm anında, Türkiye'de tanınmamış olan yabancı boşanma ilamı nedeniyle taraflar Türk nüfus kayıtlarında halen evlidir. Mirasçıların tanıma davası açma hakkı ancak ve ancak muris hayatta iken bu davayı açmışsa ve yargılama devam ederken vefat etmişse söz konusu olabilir. Muris tarafından sağlığında ikame edilmiş bir dava bulunmadığına göre, mirasçıların bu davayı açma ehliyetleri yoktur. Yabancı mahkeme ilamının tarafları sağ iken tanıma istememişse, murisin vefatından sonra mirasçıların sadece mal varlığı haklarına yönelik mücerret menfaat amacıyla bu hakkı kullanamayacağı, tanıma hakkının kişiyeye sıkı sıkıya bağlı niteliği ve murisin sağlığındaki eylemsizliği karşısında yerel mahkemenin davanın reddine ilişkin kararı usul ve yasaya uygundur. Kararın onanması gerektiği düşüncesiyle, sayın çoğunluğun bozma yönündeki kararına katılmıyorum.